

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 18P/303/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7520207804
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Benková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2021:7520207804.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Máriou Benkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa N. A., J.. XX.X.XXXX, t.č. Centrum pre deti a rodiny H. - W., W. X, H., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné nám. 9, Košice, dieťa rodičov matky S. A. Š.Y., J.. XX.X.XXXX, Y.Č.. G. O. U. N.. Z., Z.. T. XXXX/XX, N. J. I., M. Q. V. A., J.. XX.X.XXXX, trvale bytom E. XX/XX, Y. J. G., v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e u maloletého N. A., J. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť v zariadení Centrum pre deti a rodiny H. - W., W. X, H..

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého sumou rovnajúcou sa 30% životného minima na jedno nezaopatrované nepľnoleté dieťa určené zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centrum pre deti a rodiny H. - W., W. X, H., počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého sumou rovnajúcou sa 30% životného minima na jedno nezaopatrované nepľnoleté dieťa určené zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centrum pre deti a rodiny H. - W., W. X, H., počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Zrušuje neodkladné opatrenie Okresného súdu Košice - okolie č.k. 18P/303/2020-16 z 22.12.2020 ohľadom zverenia maloletého N. A., J. XX.X.XXXX do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny H. - W., dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice podal dňa 14.12.2020 podnet na začatie konania o nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP) maloletému dieťaťu: N. A., J.. XX.X.XXXX a nariadenia ústavnej starostlivosti do Centra pre deti a rodiny H. - W..

2. Svoj podnet odôvodnil tým, že maloletý N. A. pochádza z manželstva rodičov, S. A. Š., J.. XX.X.XXXX M. V. A., J.. XX.X.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 19P/343/2015 zo dňa 26.10.2016, právoplatným dňa 5.12.2016 bolo manželstvo S. A. Š. M. V. A. rozvedené. Maloleté deti N. M. K. boli zverené na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky a zo strany otca bolo určené výživné. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 9P/312/2017 zo dňa 9.5.2018 bol maloletý N. A. zverený do osobnej starostlivosti otca. Od obdobia kedy bol maloletý N. zverený do osobnej starostlivosti otca boli úradu hlásené anonymné hlásenia o nedostatočnej starostlivosti otca o maloletého N. a o nadmernom požívaní alkoholických nápojov zo strany otca. Uvedené skutočnosti veľaokrát ohlásila

aj stará matka maloletého, pani V. K.. Maloletý N. tieto situácie nezvládal a z domu vždy utiekol, aj vo večerných hodinách, väčšinou išiel k starej matke, alebo krstnej matke, kde zostal nasledujúce dni. Otec sa v tom čase o maloletého nezaujímal, a nemal vedomosť o tom, kde by sa mohol nachádzať. Stará matka vždy uviedla, že má o maloletého veľký strach, pretože sa jej párkrát priznal, že si ublíži, u otca ostať nechce, pretože je stále opitý. Maloletý N. jej uviedol, že by chcel ísť do detského domova, pretože by mu tam bolo dobre. Tunajší úrad zisťoval možnosť zverenia maloletého N. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, tá však uviedla, že nemá možnosť sa o maloletého starať, nakoľko sa sama stará o svojho chorého manžela a popritom pracuje. Úrad kontaktoval matku maloletého, ktorá uviedla, že s maloletým má dobrý vzťah, avšak starostlivosť o neho by nezvládla, nakoľko má v starostlivosti ešte dve deti. Zo strany úradu bola kontaktovaná aj krstná matka maloletého, pani U. Y., ktorá uviedla, že nemôže zveriť maloletého N. do náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu pracovnej vyťaženia. Na základe uvedených skutočností bol maloletý neodkladným opatrením Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 19P/234/2019 zo dňa 9.8.2019, právoplatným dňa 17.10.2019 zverený do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny H. - W.. Uznesením Okresného súdu Košice okolie, č. k. 18P/19/2020 zo dňa 20.4.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.6.2020, bolo maloletému Samuelovi nariadené výchovné opatrenie na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa, a to pobytom v Centre pre deti a rodiny H., W. X. Výchovné opatrenie však nespĺnilo svoj účel, nakoľko otec aj naďalej požíva vo zvýšenej miere alkoholické nápoje a stará matka odmieta zverenie maloletého N. do náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko sa stará o chorého manžela, pracuje a sama má zdravotné problémy.

3. Súd vyhovel podnetu na nariadenie neodkladného opatrenia a uznesením z 22.12.2020 zveril maloletého N. do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny H. - W..

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, stanoviskom kolízneho opatrovníka, oboznámením správy Centra pre deti a rodiny H. - W.Á., správy ÚPSVaR H., správy Sociálnej poisťovne a oboznámením pripojených spisov tunajšieho súdu č.k. 18P/19/2020, 19P/234/2019, 9P/312/2017 a 19P/203/2016 a zistil nasledujúci skutočný stav.

5. Matka pri výsluchu uviedla, že s nariadením ústavnej starostlivosti súhlasí. Aktuálne býva v charite, má pri sebe dvoch synov K., ktorého otcom je tak isto V. A., K. má 5 rokov a X., ktorý pochádza z iného jej vzťahu, ten má 3 roky. Spolu má 6 detí. Aktuálne nemá možnosť malol. N. si zobrať k sebe, pretože býva v charite, avšak je nejaký projekt, na základe ktorého by si mohla zabezpečiť svoje vlastné bývanie, v prípade úspechu požiada, by N. mohol byť s ňou. N. si zobrala v lete k sebe na 10 dní na povolený pobyt, bola ho navštíviť, a tak isto sa chystá, keď budú ďalšie prázdniny, že za ním pôjde a tiež mu posieľa balíky. S jeho otcom nekomunikuje. Jej príjmom je 356 € pandemický rodičovský príspevok, prídavky na dve deti a náhradné výživné na malol. X.. Na K. posieľa V. A. nepravidelne sumu 30 €. Jej výdavkami sú poplatok za bývanie v charite 95 € mesačne, strava, výdavky na materskú školu X. M. K. a bežné výdavky na ňu a na deti.

6. Kolízny opatrovník zotrval na skutočnostiach uvedených v podnete a uviedol, že navrhol maloletému nariadiť ústavnú starostlivosť ho umiestniť v Centre pre deti a rodiny H. - W. a rodičov zaviazat' k plneniu vyživovacej povinnosti.

7. Centrum pre deti a rodiny H. - W. v správe z 22.7.2020 uviedlo, že maloletý je samostatný, zodpovedný a veľmi šikovný. Na prostredie CDR je adaptovaný, v zariadení sa cíti dobre. Maloletého pravidelne kontaktuje stará matka a taktiež matka a občas aj otec.

8. Podľa správy ÚPSVaR Košice v správe z 22.6.2021 matka je poberateľkou prídavku na dve deti v sume 51,-€, rodičovského príspevku na mal. X. vo výške 275,90 €, náhradného výživného na mal. X. v rôznych sumách maximálne 29,42 €. Otec nie je poberateľom dávok.

9. Podľa správy Sociálnej poisťovne rodičia maloletého nie sú poberateľmi dávok z úrovne sociálnej poisťovne.

10. Z pripojených spisov súd zistil, že maloletému N. bolo v konaní č.k. 18P/19/2020 uznesením zo dňa 20.4.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.6.2020, uložené výchovné opatrenie na zabezpečenie

úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa, a to pobytom v Centre pre deti a rodiny H., W. X na šesť mesiacov.

11. Podľa § 44 ods. 1 až 4 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení (ďalej len „zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. (2) Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. (3) Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. (4) Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 54 ods. 2 písm. c) zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

13. Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Podľa § 62 ods. 1, 3 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

17. Podľa § 81 ods. 1, 2 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. (2) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

18. Súd má po vykonanom dokazovaní za jednoznačne preukázané, že sú splnené podmienky a je v najlepšom záujme maloletého N. nariadiť ústavnú starostlivosť. Rodičia nie sú schopní dieťaťu zabezpečiť podmienky na návrat do rodinného prostredia, matka zatiaľ nemá vytvorené dostatočné bytové podmienky pre návrat maloletého. Otec sa nedokázal riadne postarať o maloletého, čo viedlo k jeho umiestneniu v centre pre deti a rodiny. Súdu sa nepodarilo nájsť vhodnú osobu pre náhradnú osobnú starostlivosť, preto je nevyhnutné maloletého umiestniť do ústavnej starostlivosti. Zároveň súd zrušil neodkladné opatrenie č.k. 18P/303/2020 z 22.12.2020 ohľadom dočasného zverenia maloletého N. do

starostlivosti Centra pre deti a rodiny H. - W.Á., pretože nariadením ústavnej starostlivosti maloletému stratilo opodstatnenie.

19. Vzhľadom k majetkovým pomerom rodičov, súd uložil obom rodičom povinnosť platiť výživné len v minimálnej zákonom stanovenej výške, a to 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne a to počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom Okresného súdu Košice - okolie (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.